

PERIODINIO RECENZUOJAMO MOKSLO ŽURNALO „VISUOMENĖS SVEIKATA“ TRANSFORMACIJA

LEIDYBINĖS VEIKLOS PRADŽIA

Žurnalas „Visuomenės sveikata“ pradėtas leisti 1996 m. Jis skirtas mokslininkams, studentams, sveikatos apsaugos organizatoriams ir administratoriams, visuomenės sveikatos specialistams, edukologams, gydytojams ir kitiems skaitytojams, besidomintiems šalies gyventojų ar atskirų jų grupių sveikatos ir ją veikiančių veiksnių problemomis. Per daugiau nei 28 metų žurnalo gyvavimo laikotarpį žurnalo leidėjas nesikeitė – jį kartą per ketvirtį leidžia Higienos institutas.

ĮKŪRĖJAI IR ORGANIZATORIAI

Pirmuoju Redakcinės kolegijos pirmininku buvo žurnalo įkūrėjas – Higienos instituto direktorius dr. Vytautas Jurkuvėnas (1996–1998 m.), kuris prisidėjo vystant šiuolaikinės visuomenės sveikatos mokslą Lietuvoje ir viešinant jo rezultatus. Nuo 1999 m. iki 2001 m. žurnalo Redakcinės kolegijos pirmininko pareigas ėjo tuometis Higienos instituto direktorius dr. Robertas Petkevičius.

Jis buvo ir Pasaulio sveikatos organizacijos biuro Lietuvoje vadovas – tai padėjo didinti žurnalo tarptautiškumą. 2001 m. žurnalo Redakcinės kolegijos pirmininku tapo ir šias pareigas iki 2006 m. ėjo prof. Julius Kalibatas. Jis praplėtė žurnalo tematiką pirminės sveikatos priežiūros indėliu į visuomenės sveikatos mokslo vystymą. Nuo 2007 m. iki 2008 m. žurnalo Redakcinei kolegijai vadovavo Vilniaus universiteto Medicinos fakulteto epidemiologas prof. Kęstutis Žagminas, skyręs nemažą dėmesį žurnalo straipsnių, ypač epidemiologijos tematika, kokybei gerinti. 2007 m. į Higienos institutą grįžęs žurnalo įkūrėjas Vytautas Jurkuvėnas vėl tapo Redakcinės kolegijos pirmininku ir šias pareigas ėjo septynerius metus. 2007 m. Higienos institutui pradėjus vadovauti dr. Remigijui Jankauskui, kuris buvo ir žurnalo Redakcinės tarybos pirmininku, žurnalas pakeitė dizainą ir papildė naujomis nemokslinėmis rubrikomis – „Redakcijos skiltimi“ ir rubrika „Visuomenės sveikatos praktikai“. Beveik dešimtmetį (nuo 2014 m. iki 2024 m.)

žurnalui vadovavo prof. Romualdas Gurevičius, savo profesinę karjerą paskyręs lėtinių ligų epidemiologijai ir socialinei medicinai.

Žurnalo atsakingosios redaktorės pareigas nuo 2003 m. eina dr. Virginija Kanapeckienė. Redakcinės kolegijos nariais be Higienos instituto atstovų yra Vilniaus universiteto, Lietuvos sveikatos mokslų universiteto, Mykolo Romerio universiteto, Tartu universiteto, Rygos Starđins universiteto, Kuveito universiteto, Nacionalinio vėžio instituto ir tarptautinių organizacijų mokslininkai. Žurnalas turi dvi mokslines rubrikas – „Literatūros apžvalgos“ ir „Originalūs straipsniai“. Straipsniai publikuojami lietuvių ir anglų kalbomis. „Visuomenės sveikata“ turi nuolatinių recenzentų (visuomenės sveikatos, psichologijos, medicinos, sociologijos ir kitų sričių specialistų), kurie prisideda prie žurnalo straipsnių kokybės tobulinimo.

Nuo 2005 metų žurnalas indeksuojamas duomenų bazėje *Index Copernicus*: <http://www.indexcopernicus.com/>.

NAUJOVĖS

Nuo 2024 m. Higienos institutui vadovauti pradėjusiam dr. Šarūnui Alasauskui vienu esminių iššūkių tapo teikiamų paslaugų skaitmenizavimas ir produktų tobulinimas, siekiant juos įveiklinti. Džiaugiamės galėdami pranešti, kad mokslo žurnalas „Visuomenės sveikata“ žengia į naują skaitmeninį formatą. Jis mums suteiks platesnį lauką kūrybiškumui, leis lengviau pasiekti plačiąją auditoriją ir greičiau dalytis naujais žiniomis. Tikime, kad šis pokytis mūsų skaitytojams bus naudin-

gas ir padės gauti dar daugiau vertingos informacijos apie visuomenės sveikatos mokslą ir praktiką. Žurnalas neapsiribos tik mokslinėmis temomis, sieksime pristatyti įvairiapusę informaciją, kuri apima ne tik tyrimus ir analizes, bet ir pasaulinius sveikatos iššūkius, politikos įtaką sveikatai, visuomenės sveikatos inovacijas ir pažangias idėjas. Sieksime tapti ne tik mokslinės informacijos, bet ir sveikatos priežiūros praktikų, sveikatos politikos formuotojų bei visuomenės diskusijų ir dialogo centru.

Atkreipiame dėmesį, kad popieriniu formatu leidinys nebespausdinamas. 2024 m. II ketvirčio numeris pasiekiamas jau tik elektroninėje erdvėje adresu <https://visuomenessveikata.hi.lt>. Naujiems moksliniams straipsniams bus suteikiamas DOI (angl. *digital object identifier*) numeris. Tai unikalus identifikatorius, kurio paskirtis suteikti nuolatinę nuorodą į konkrečią publikaciją internete. DOI numeris padeda užtikrinti, kad skaitytojais lengvai rastų cituojamą straipsnį ar tyrimą, be to, jis palengvina citavimą straipsnius rengiantiems mokslininkams. DOI numeriai yra standartizuoti tarptautiniu mastu, todėl leidžia lengvai rasti publikacijas iš viso pasaulio, gali būti naudojami mokslo publikacijoms indeksuoti ir skaitmeninėms analizėms, kurios padeda mokslo bendruomenei stebėti publikacijų skaičių, citavimą ir įtakos faktorius. Kviečiame visus bendradarbiauti, tapti aktyviais visuomenės sveikatos žinių kūrėjais, prisidėti prie mūsų žurnalo turinio ir tobulinimo.

Vyr. redaktorius dr. Šarūnas Alasauskas